

Februari 2008

Inhoud

• Koppeling aanwijzingsbesluiten - beheerplannen

Veel insprekers pleiten ervoor de procedures voor aanwijzingsbesluiten en beheerplannen te koppelen.

[Lees verder](#)

• Ammoniak en het Toetsingskader

De minister schrijft dat het Toetsingskader is opgesteld om een specifieke bescherming te bieden.

[Lees verder](#)

• Nieuwe natuur in Natura 2000-gebieden

Agrariërs hebben kritiek gegeven op gevallen waarin landbouwgrond is begrensd binnen een Natura 2000-gebied.

[Lees verder](#)

• Bestaand gebruik in en om Natura 2000-gebieden

Het beschermen van natuur kan in sommige gevallen inderdaad betekenen dat bepaalde activiteiten daar niet meer kunnen plaatsvinden.

[Lees verder](#)

Nota van Antwoord naar de Tweede Kamer

Tijdens de inspraakprocedure van de eerste tranche ontwerp-aanwijzingsbesluiten van

de Natura 2000-gebieden zijn ongeveer vijfduizend zienswijzen ingebracht. De zienswijzen zijn uiteenlopend van aard en onder meer afkomstig van (agrarisch en recreatie-) ondernemers, overheden, belangenorganisaties en particulieren. In de Nota van Antwoord, die minister Verburg eind november 2007 naar de Tweede Kamer stuurde, geeft de minister een reactie op de zienswijzen.

[Lees verder](#)

Begrenzings

Veel insprekers hebben verzoeken ingediend om de grenzen van Natura 2000-gebieden aan te passen. Deze reacties zijn meestal

gebiedsspecifiek. Vaak gaat het om verzoeken om bestaande bebouwing, (recreatie-)bedrijven, erven, havens en vaargeulen, die nu binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden vallen, daar buiten te brengen.

[Lees verder](#)

Kaderrichtlijn Water en Natura 2000

Diverse insprekers vragen om een goede afstemming van de processen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Gewenste

Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR) op het proces van Natura 2000.

[Lees verder](#)

Deze e-mail nieuwsbrief is een uitgave van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Natuur.

Voor een abonnement op deze e-mailnieuwsbrief kunt u terecht op de pagina abonneren van de website van het [ministerie van LNV](#). Voor een abonnement op het magazine Doen&Laten kunt u een e-mail sturen naar doenlaten@minlnv.nl, vermeld daarbij a.u.b. uw adresgegevens.

Contact:

Directie LNV
Directie Natuur
Postbus 20401
2500 EK Den Haag
doenlaten@minlnv.nl
www.minlnv.nl/natuurwetgeving

Toezending beëindigen? Als u de e-mail nieuwsbrief Natuurbeleid in de praktijk niet meer wilt ontvangen, [klik dan hier](#).

Koppeling aanwijzingsbesluiten - beheerplannen

"Was het niet beter geweest om de aanwijzing van de gebieden gepaard te laten gaan met het vaststellen van het beheerplan? Want dan is er met het vaststellen van de grenzen en de doelen tenminste meteen duidelijkheid over de consequenties die dat met zich meebrengt voor de gebieden." Dit is de strekking van veel binnengekomen zienswijzen.

Insprekers verwachten dat de beheerplannen pas de gewenste duidelijkheid gaan geven. In de zienswijzen stelt men dan ook dat veel onduidelijkheid kan worden weggenomen door de procedures voor aanwijzingsbesluiten en beheerplannen te koppelen. Dan had men een integrale zienswijze kunnen geven op de aanwijzing en het beheerplan.

De minister schrijft in de Nota van Antwoord dat de wens om eerst volledige duidelijkheid te hebben over de consequenties van de aanwijzing begrijpelijk is. Maar, na alles te hebben overwogen, blijft ze van mening dat het noodzakelijk is om eerst gebieden aan te wijzen en pas daarna beheerplannen vast te stellen.

Hoe eerder namelijk de gebieden worden aangewezen, des te eerder zijn de instandhoudingsdoelstellingen en de exacte grenzen bekend. Bovendien vergroot de gekozen procedure de rechtszekerheid. De aanwijzingsbesluiten geven immers duidelijkheid over de instandhoudingsdoelstellingen die gelden voor een Natura 2000-gebied. Als bijvoorbeeld een gebied is aangewezen voor het habitattypen blauwgrasland dan beperkt de bescherming zich tot dit type.

Dit biedt volgens Verburg richting en houvast bij het opstellen van beheerplannen en toetsing bij vergunningverlening. In de beheerplannen kunnen deze instandhoudingsdoelen vervolgens nader worden uitgewerkt.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Ammoniak en het Toetsingskader

Veel agrariërs maken zich zorgen over de normen voor depositie van ammoniak. Ze vragen in hun zienswijzen naar duidelijkheid over de gevolgen van de normen, maar geven ook aan dat ze het Toetsingskader ammoniak en Natura 2000 een positieve zaak vinden omdat dit de nodige duidelijkheid biedt.

Anderen pleiten er juist voor om het Toetsingskader achterwege te laten, omdat het bestaande beleid en de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) voldoende zouden zijn voor een agrarische bedrijfsvoering die is afgestemd op de aanwezige natuurwaarden. Natuurbeschermers daarentegen vrezen juist dat het Toetsingskader onvoldoende bescherming biedt voor de natuur in de Natura 2000-gebieden.

De minister schrijft in de Nota van Antwoord dat het Toetsingskader is opgesteld om een specifieke bescherming te bieden aan de Natura 2000-gebieden tot aan de vaststelling van de beheerplannen. Daarmee moet worden voorkomen dat de agrarische sector in de tussentijd op slot gaat en ook dat er significante negatieve effecten voor de natuur ontstaan. Volgens de minister zijn de zoneringsmaatregelen van de Wav en de generieke maatregelen daarvoor niet altijd voldoende. Daarom zijn voor Natura 2000-gebieden naast de Wav ook het beschermingsregime van de Natuurbeschermingswet en het bijbehorende Toetsingskader van toepassing.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Nieuwe natuur in Natura 2000-gebieden

Veel ondernemers zijn bezorgd dat in en rond Natura 2000-gebieden het bestaande gebruik niet meer kan worden voortgezet. Zij betwifelen of deze nieuwe natuur werkelijk noodzakelijk is voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. En als dat wel het geval is, dan hebben de agrariërs liever dat de doelen worden bijgesteld en niet de grenzen.

Natuurbeschermers juichen dit meebegrenzen van nieuwe natuur juist toe: het is het noodzakelijke "cement tussen de bakstenen". Nieuwe natuur is aangewezen in provinciale gebiedsplannen voor de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), omdat de EHS bestaat uit bestaande én nieuwe natuur.

Provincies gaan verschillend om met het onderwerp nieuwe natuur. Sommige provincies ondersteunen de begrenzing van nieuwe natuur. Andere provincies verzoeken juist nieuwe natuur die is toegevoegd na de aanmelding van de Habitatrictlijngebieden in 2003, uit de begrenzing te halen. Enkele provincies adviseren om niet-verworven nieuwe natuur voorlopig buiten de begrenzing te laten en deze pas na aankoop en inrichting binnen de begrenzing te laten vallen.

Minister Verburg gaat nogmaals kritisch kijken naar nut en noodzaak van het opnemen van nieuwe natuur van na 2003 in de ontwerpbesluiten. De minister gaat er in principe vanuit dat de nieuwe natuur die wordt meebegrensd, nodig is om de soorten en habitattypen duurzaam in een goede staat te brengen en te handhaven. Een andere reden kan zijn dat de natuurdoelen in die nieuwe natuur overeen komen met de doelen van het Natura 2000-gebied.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Bestaand gebruik in en om Natura 2000-gebieden

Veel ondernemers zijn bezorgd dat in en rond Natura 2000-gebieden het bestaande gebruik niet meer kan worden voortgezet. Recreatieondernemers vrezen dat de Natura 2000-gebieden worden afgesloten voor recreanten en agrarische ondernemers verwachten dat hun bestaande bedrijfsvoering wordt beperkt.

Het beschermen van natuur kan in sommige gevallen inderdaad betekenen dat bepaalde activiteiten daar niet meer kunnen plaatsvinden. Dat is inherent aan natuurbescherming, zo stelt de minister. Maar dat betekent niet dat er vervolgens ook helemaal niets meer kan. Wat er wel en wat er niet kan in en rond een Natura 2000-gebied moet duidelijk worden in het beheerplan.

De aanwijzingsbesluiten zijn een eerste stap naar de duidelijkheid die ondernemers nodig hebben. In het beheerplan komt te staan welke activiteiten, dus ook bestaande activiteiten, vergunningplichtig zijn. Passend bestaand gebruik, dus gebruik dat geen schade doet aan de instandhoudingsdoelen, wordt opgenomen in het beheerplan, waarmee de vergunningplicht voor die activiteit vervalt.

Maar zolang er geen beheerplannen zijn, is er onduidelijkheid, erkent minister Verburg. Daarom ligt er momenteel een wetswijziging bij de Tweede Kamer om het bestaand gebruik tot het moment dat er een beheerplan is, ongestoord doorgang te laten vinden. Het is dan dus niet vergunningplichtig.

Tenzij, en dat is een belangrijke uitzondering, het bestaande gebruik aantoonbaar natuurwaarden in gevaar kan brengen. In dat geval kan de minister degene die bestaand gebruik uitoefent opdragen om het gebruik aan te passen of te beëindigen.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Nota van Antwoord naar de Tweede Kamer

Tijdens de inspraakprocedure van de eerste tranche ontwerp-aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000-gebieden zijn ongeveer vijfduizend zienswijzen ingebracht. De zienswijzen zijn uiteenlopend van aard en onder meer afkomstig van (agrarische en recreatie-) ondernemers, overheden, belangenorganisaties en particulieren. In de Nota van Antwoord, die minister Verburg eind november 2007 naar de Tweede Kamer stuurde, geeft de minister een reactie op de zienswijzen.

Een aantal thema's komt vaak terug in de zienswijzen. Zoals de vraag om duidelijkheid, zowel procesmatig als inhoudelijk. In de Nota van Antwoord legt de minister de keuzes uit, probeert ze onnodige zorgen weg te nemen en biedt ze, voor zover mogelijk, ook oplossingen. Hieronder worden enkele thema's behandeld, evenals de hoofdlijn van de reactie van de minister uit de Nota van Antwoord.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Begrenzings

Veel insprekers hebben verzoeken ingediend om de grenzen van Natura 2000-gebieden aan te passen. Deze reacties zijn meestal gebiedsspecifiek. Vaak gaat het om verzoeken om bestaande bebouwing, (recreatie-)bedrijven, erven, havens en vaargeulen, die nu binnen de begrenzing van Natura 2000-gebieden vallen, daar buiten te brengen.

Vaak vallen deze objecten onder de algemene exclaveringsformule. Dit is een tekst die vertelt dat bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen geen deel uitmaken van het aangewezen gebied. Maar volgens velen laat deze formule te veel ruimte voor interpretatie en bieden de kaarten nu niet de gewenste duidelijkheid.

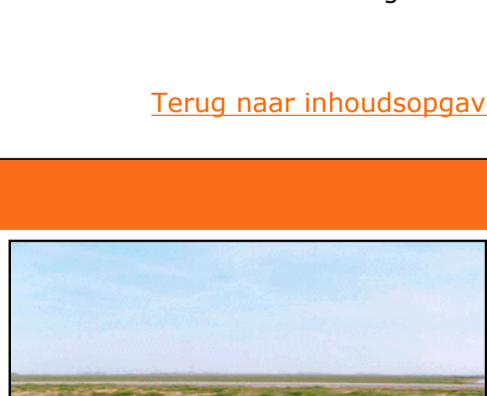
Hoewel de meeste provincies wel instemmen met de begrenzingssystematiek, zijn er provincies die vinden dat het zinvol is om die exclaveringsformule nog eens tegen het licht te houden: wellicht kan deze duidelijker. Dat vindt minister Verburg een goede suggestie. De minister vindt het belangrijk dat de begrenzing zo duidelijk mogelijk is. Daarom zal ze de genoemde gebiedsdelen uit de algemene exclaveringsformule zoveel mogelijk ook op kaart laten aangeven.

De minister wijst de insprekers erop dat de formele grenzen eigenlijk niet het enige is dat telt. Het gaat om de invloed die een project of handeling heeft op de instandhouding van de beschermde waarden in het Natura 2000-gebied. Dat kunnen ook projecten en handelingen buiten de beschermde gebieden zijn. Deze externe werking moet voorkomen dat ook eventuele negatieve invloeden van buiten het gebied de beschermde waarden binnen het gebied aantasten.

[Terug naar inhoudsopgave](#)

Kaderrichtlijn Water en Natura 2000

Diverse insprekers vragen om een goede afstemming van de processen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Gewenste Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR) op het proces van Natura 2000. De processen dienen elkaar aan te vullen en elkaar niet in de weg te zitten.

Veel insprekers vrezen een afstemmingsprobleem. De stroomgebiedbeheerplannen van de KRW moeten immers klaar zijn in 2009, terwijl de Natura 2000-beheerplannen later gereed mogen zijn. Daarnaast is er ook de nodige onduidelijkheid over wat nu eigenlijk prioriteit heeft: Natura 2000 of de KRW? Sommige insprekers vinden dat Natura 2000 leidend is.

Anderen leggen de leidende rol bij de KRW, omdat water randvoorwaardenscheppend zou zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Provincies en ook het Rijk vinden het vanzelfsprekend dat de processen goed op elkaar zijn afgestemd. De samenhang tussen Natura 2000 en KRW is dan ook verankerd door de opname van Natura 2000-gebieden in het KRW-register van Beschermde gebieden. De verantwoordelijke overheden zullen er voor zorgen dat de processen zowel qua planning als inhoud op elkaar worden afgestemd. In zijn algemeenheid geldt dat de watercondities de ontwikkeling van natuurwaarden op termijn niet mogen belemmeren. In geval van een conflicterend doel in een bepaald gebied zal de keuze gemaakt worden bij het opstellen van het Natura 2000-beheerplan of bij het opstellen van het stroomgebiedbeheerplan.

[Terug naar inhoudsopgave](#)